

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК (втори чужд език)

МОДУЛ “Езикови практики”

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА НА МОДУЛА

Обучението в модул “Езикови практики” за профилирана подготовка по английски език като втори чужд език на ученици от XII клас е насочено към разширяване и обогатяване на знанията, уменията и отношенията, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична (стратегическа) и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика, както и с очакваните резултати от обучението по английски език като втори чужд език в края на втори гимназиален етап на средната образователна степен и с достигането на равнище B1 на езикова компетентност на ученика по Общата европейска езикова рамка.

Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на профилираната подготовка през втория гимназиален етап в областта на ефективната езикова употреба при устното и писменото общуване, свързано с основните тематични области, заложи в програмата и в съответствие с Държавните образователни стандарти за културно-образователна област “Чужди езици”. Тематичните области и учебните дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Следвайки цикличната прогресия на повторяемост при поднасяне на знанията, характерна за целия етап на обучение, програмата постепенно затвърждава и усъвършенства езиковите знания, комуникативните стратегии и речевите умения на учениците.

Програмата за модул “Езикови практики” за профилирана подготовка по английски език като втори чужд език на ученици от XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за постигане на описаното равнище на езикова компетентност чрез стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при ученето, както и чрез насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

Учебната програма за профилирана подготовка по английски език като втори чужд език за модул „Езикови практики” е разработена съобразно:

- *Стандарта (ДОИ) за профилирана подготовка на КОО „Чужди езици” – модул „Езикови практики”;*

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

-
- *Националната програма за развитие на училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка (2006-2015 г.);*
 - *Програмата за развитие на образованието, науката и младежките политики в РБ (2009-2013 г.);*
 - *Референтните документи на ЕС: Обща европейска езикова рамка; Европейска референтна рамка за ключови компетентности; Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот.*

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ТЕМИ

Теми	Очаквани резултати	Нови знания
<p>1. Тема “Рецептивни стратегии за комуникация на чужд език”</p> <p>1.1. практики в устната реч</p> <p>1.2. практики в писмената реч</p> <p>2. Тема “Продуктивни стратегии за комуникация на чужд език”</p> <p>2.1. практики в устната реч</p> <p>2.2. практики в писмената реч</p>	<p>1. Познавателна компетентност</p> <p>В резултат на обучението си ученикът:</p> <p>1.1. фонетика/правоговор</p> <ul style="list-style-type: none"> разпознава чуждоезиковите звукове и правилно ги учленява; познава особеностите на словесното ударение в чуждия език; познава особеностите на логическото ударение в изречението в чуждия език; познава особеностите на интонационните модели в чуждия език. <p>1.2. правопис</p> <ul style="list-style-type: none"> разпознава графемите на чуждия език; познава буквените съчетания и звуковете им съответствия на чуждия език; познава правописните и пунктуационните правила на чуждия език. <p>1.3. граматика</p> <ul style="list-style-type: none"> осъзнава граматичните единици като единство от 	<p>I. ЕЗИКОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ</p> <p>1. Фонетика</p> <p>Преговор и затвърждаване на основните фонетични и интонационни норми на произношение и правоговор в английския език в степен, необходима за успешна устна комуникация.</p> <p>2. Правопис и пунктуация</p> <p>Обобщаване на основните правописни и пунктуационни норми на английския език в степен, необходими за успешна писмена комуникация.</p> <p>3. Граматика: Морфология</p> <p><i>Преговор и функционална интеграция на усвоените морфологични знания в речевите умения за постигане на успешна комуникация.</i></p> <p><u>Съществително име</u></p> <p>Преговор и обобщаване на структурата и употребата на именната фраза (вкл. и на различните видове определители в нея). Затвърждаване на изучените граматични категории на съществителните имена (вид, число, определеност, притежание и др.) и на езиковите</p>

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

<p>3. Тема “Език в употреба”</p> <p>3.1. граматичен строй на езика</p> <p>3.2. лексикално богатство</p> <p>3.3. правописни и правоговорни норми на книжовния език</p> <p>3.4. официален и неофициален регистър на речта</p>	<p>форма, значение и употреба;</p> <ul style="list-style-type: none"> познава граматичните категории на чуждия език и езиковите средства за тяхното изразяване - според очакваното езиково ниво (B1); познава правилата за граматичния строеж на езика - според очакваното езиково ниво (B1). <p>1.4. лексика</p> <ul style="list-style-type: none"> осъзнава лексикалните единици като единство от форма (правопис и произношение), значение и употреба; познава основните видове значение на думите – разбира техния буквален смисъл и метафорична употреба; познава основните лексикални връзки между думите (напр. синоними, антоними и др.) – според очакваното ниво (B1); познава словообразователните модели в чуждия език – според очакваното ниво (B1). <p>1.5. словесни действия/езикови функции</p> <ul style="list-style-type: none"> осъзнава словесните действия/езиковите функции като единство от форма (езикови средства за изразяване на действието), значение и употреба; познава широк набор от словесни модели за общуване на чуждия език (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.); 	<p>средства за изразяването им. Упражняване на словообразователните модели на съществителното.</p> <p><u>Прилагателно име</u> Преговор и обобщаване на образуването, значението и употребата на формите на прилагателните имена в английския език (основна, сравнителна и превъзходна). Упражняване на основните словообразователни модели на прилагателното.</p> <p><u>Местоимение</u> Преговор и обобщаване на формообразуването, значението и употребата на изучените видове местоимения в английския език.</p> <p><u>Числително име</u> Преговор и обобщаване на формата, значението и употребата (вкл. и атрибутивна) на числителните бройни и числителните редни в английския език.</p> <p><u>Глагол</u> Преговор и обобщаване на структурата и употребата на глаголната фраза. Затвърждаване на изучените граматични категории на глагола в английския език (време, вид, наклонение, залог, модалност и др.) и на езиковите средства за изразяването им. Упражняване на основните словообразователни модели на глагола. Разширяване на знанията за фразовите глаголи.</p> <p><u>Наречие</u></p>
--	--	---

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

- познава различните езикови средства, които могат да изразят една и съща езикова функция.

2. Прагматико-стратегическа компетентност

Общи езикови умения и навици:

- за езикова догадка на значението на непознатите езикови елементи от контекст;
- за трансфер на усвоените езикови знания към нов контекст на употреба;
- за подчиняване на езиковите знания на комуникативното намерение;
- за използване на компенсаторни комуникативни стратегии в ситуации на общуване, когато е налице дефицит на езиковите средства, с които ученикът разполага.

В резултат на обучението си ученикът:

2.1. фонетика/правоговор

- разбира, когато се говори на книжовен, не-диалектен език с нормално темпо, ясна дикция и стандартно произношение;
- правилно учленява чуждоезиковите звукове;
- поставя правилно словесното ударение при изговор на лексикални единици в изолация или в свързано изказване, както и логическото ударение в изречението;
- използва правилно и уместно особеностите на интонационните модели в чуждия език;

Преговор и обобщаване на формата (основна, сравнителна и превъзходна), значението и употребата на различните видове наречия в английския език. Затвърждаване на знанията за мястото на наречието в изречението.

Служебни части на речта

Преговор и систематизиране на знанията за значението и употребата на:

- предлози;
- съюзи и съюзни думи;
- частици, междуметия и др.

4. Граматика: Синтаксис

Преговор и функционална интеграция на усвоените знания за синтактичната структура на английския език в речевите умения за постигане на успешна комуникация.

Синтаксис на простото изречение

Преговор и обобщаване на начините за изразяване на субект, предикат и обект на действието в простото изречение; сказуемно определение и обстоятелствено пояснение. Затвърждаване на основните синтактични модели в английския език (вкл. и емфатични). Упражняване на съгласуването между подлога и сказуемото.

Синтаксис на сложното изречение

Преговор и обобщаване на изучените видове сложно - съчинени и сложно - подчинени изречения (вкл. и

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

- говори с ясна дикция и стандартно произношение, което не възпрепятства разбирането.

2.2. правопис

- изписва правилно графемите на чуждия език;
- изписва и изговаря правилно буквените съчетания и звуковете им съответствия на чуждия език;
- спазва изучените правописни и пунктуационни норми на книжовния език.

2.3. граматика

- разпознава и осмисля употребата на изучените понятийни категории и граматически структури (вкл. и за изграждане на логическите връзки в строежа на текста);
- в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените понятийни категории и граматически структури, като спазва изучените правила за граматичния строеж на езика;
- при свободна комуникативна употреба прилага уверено сравнително богат набор от изучените граматически структури и форми, като ги подчинява на комуникативното намерение.

2.4. лексика

- открива и осмисля употребата на изучените понятийни категории и лексикални единици (думи и изрази) в контекст (вкл. и за изграждане

езиковите средства за изразяване на връзките между тях).

Пряка и непряка реч

Преговор и систематизиране на знанията за предаването на пряката в непряката реч в английския език.

Обобщаване на правилата за съгласуване на времената.

5. Граматика на текста

Синтактична свързаност (кохезия)

Преговор и систематизиране на знанията за осъществяване на синтактичната свързаност (кохезията) в текста – напр. чрез думи и изрази за връзка между изреченията и параграфите.

Смислово изграждане на текста (кохерентност)

Преговор и систематизиране на знанията за осъществяване на смисловото единство на текста (кохерентност).

6. Лексика

Обобщаване и систематизиране на изучените лексикални единици, необходими за самостоятелно ползване на езика по предвидените в програмата тематични области.

II. СТРАТЕГИЧЕСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

1. Стратегически компетентности при задачи за слушане

Ученикът **преди слушане:**

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

	<p>на логическите връзки в строежа на текста);</p> <ul style="list-style-type: none"> • в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените понятийни категории и лексикални единици, като борави правилно с изучените словообразователни модели и прилага уместно основните лексикални връзки между думите и изразите; • при свободна комуникативна употреба използва уверено сравнително богат набор от изучените лексикални единици, като ги подчинява на комуникативното намерение. <p>2.5. словесни действия/езикови функции</p> <ul style="list-style-type: none"> • открива и осмисля употребата на словесните действия (езиковата функция) за пълноценно общуване на чуждия език; • в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените словесни действия и поведенчески модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.); • при свободна комуникативна употреба използва уверено широк набор от изучени словесни действия и модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.), като ги подчинява на комуникативното намерение. 	<ul style="list-style-type: none"> * прочита внимателно инструкцията към задачата, за да разбере изискванията ѝ – определяне на верен или грешен отговор, попълване на липсваща информация, откриване на специфична информация и др.; * прилага стратегии за ориентиране в задачата и решаване каква информация му е нужна за нея чрез всичко, което ще му помогне да разбере текста като цяло и в подробности – заглавие, ключови думи и изрази, възлова информация, илюстрации (ако има), познанията си от обща култура по темата и др.; * прави догадки на база условието на задачата и дадените възможни отговори. <p>Ученикът по време на слушане:</p> <ul style="list-style-type: none"> * съзнава, че задачите следват хронологически текста; * използва прозодичните (ударение, интонация) и супралингвистичните (фонови шумове, тембър на гласа за определяне на пол, възраст, настроение) характеристики на речта, за да се ориентира в контекста на текста; * игнорира непознатата лексика и граматика и се концентрира върху изпълнението на задачата; * при първото слушане се опитва да схване общия смисъл, като внимава за ключови думи и изрази и за такива, върху които се наблюдава, с цел да разбере текста в дълбочина, като същевременно отбелязва [наум] неясните моменти; * при второто слушане заостря вниманието си върху частите от текста, които са му били неясни първия път и елиминира отговорите, които са очевидно грешни; отмята отговорите, за които е сигурен, и поставя кратка бележка,
--	--	---

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

		<p>въпросителен или друг знак при тези, за които се съмнява.</p> <p>Ученикът след слушане:</p> <ul style="list-style-type: none"> * ползва водените бележки, подчертаните думи/изрази, символи/знаци и др., за да изпълни задачата, като възстановява значими подробности от текста, които са необходими за конкретната задача (напр. интонация, синоними на думите от задачата и отговорите и др.); * прави интелигентна догадка за най-вероятния отговор, ако не е напълно сигурен, и не оставя задача без отговор. <p><u>2. Стратегически компетентности при задачи за четене</u></p> <p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> * прави езикова догадка за съдържанието на текста по заглавие, подзаглавие, снимков или друг илюстративен материал, ако има такъв, още преди да чете текста и задачите към него; * прилага различни стратегии за четене при различните задачи – знае в кои случаи първо се четат задачите, а след това текста (напр. при търсене на верен/грешен отговор, при попълване на липсваща информация, при задачи с множествен избор и др.), и в кои случаи първо се чете текстът и след това се преминава към информацията в задачите (напр. при подреждане на текст, при вмъкване на липсващи изречения и абзаци в основния текст, при свързване на заглавия с абзаци, при обобщение или съставяне на резюме на текст и др.); * умее да извлича основна и конкретна информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове, като
--	--	--

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

		<p>намира съответното място в текста, даващо информация за поставената задача;</p> <ul style="list-style-type: none"> * знае, че отговорът невинаги е даден експлицитно, а въпросът може да изисква логическо съждение или обобщен отговор; * обръща внимание на детайлите в задачата, които могат да крият уловки и/или подвеждаща информация; * знае, че при задачите с множествен избор до правилния отговор може да се стигне и чрез елиминиране на невъзможните/грешните отговори; * борави с набор от стратегии за откриване на значението на непознатите думи и изрази в контекста (напр. използва като опори съседните думи, определя какви части на речта са, търси конотации, производни думи, разчита на международна лексика и др.), но прибегва до тези компенсаторни стратегии само ако това се налага от естеството на задачата (за да пести време); * умее да си служи с различните видове речници; * владее и прилага стратегии за улавяне и разгадаване на културни препратки. <p><u>3. Стратегически компетентности при задачи за говорене</u></p> <p>Ученикът при монологична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> * умее да създава самостоятелно устно изложение, като се съобразява с целта на общуването, потенциалния слушател и комуникативната ситуация; * планира и структурира логически издържано изказването си, вкл. и основните лексикални и
--	--	--

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

		<p>граматически единици, стила и другите езикови средства, с които ще борави;</p> <ul style="list-style-type: none"> * прилага компенсаторни стратегии за избягване на паузата при колебание, грешки, търсене на подходящ изказ и др. (напр. използва вмъкнати фрази с общо значение /“vague language”, изразява се описателно или перифразира и др.); * не спира преди края (използва цялото предоставено време) и не се връща назад, независимо от грешките си; * може да се справи със ситуации при недоразумения, породени от нарушена езикова комуникация. <p>Ученикът при диалогична реч (участие в разговор):</p> <ul style="list-style-type: none"> * инициира, поддържа и завършва разговор на определена тема, съобразявайки се с целта на общуването и с останалите участници в него; * прилага нужните стратегии, за да отговори словесно на изказванията на своите събеседници, като следва логиката на разговора и допринася за неговото развитие; * спазва принципите на коректна комуникация – не доминира разговора, не прекъсва събеседниците си, а ако това се наложи, го прави любезно и др.; * използва компенсаторни комуникативни стратегии за поддържане на разговора, когато е налице дефицит на езиковите средства, с които разполага (напр. моли събеседника да повтори или изясни онова, което току-що е казал, перифразира онова, което е чул/разбрал и др.).
--	--	--

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

		<p>4. Стратегически компетентности при задачи за <u>писане</u></p> <p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> * създава самостоятелно текст от определен тип (жанр), съобразен с целта на общуването и поставената задача (вкл. спазване на зададен обем), потенциалния читател и комуникативната ситуация; * планира писмената си работа съобразно поставената задача; * структурира правилно и логично изложението си; * използва уместно езиковите средства, съобразявайки се с основните изисквания за писмено общуване и поставената задача по начин, който не възпрепятства разбирането; * спазва изучените книжовни езикови норми (вкл. и за стил и регистър, оформление, правопис и пунктуация); * проверява внимателно работата си след написването ѝ, за да нанесе необходимите корекции.
--	--	---

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА

Годишен брой часове за изучаване на модула в 11. клас - 0 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в 12. клас - 31 часа

Допълнителни уточнения за конкретния модул.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

Обучението в модул “ЕЗИКОВИ ПРАКТИКИ” развива у учениците стратегическа компетентност за успешно полагане на ДЗИ по избираем учебен предмет “Английски език”, като ги запознава с формата на изпитния тест и ги упражнява върху специфичните за него задачи.

По време на обучението се отработват и познанията на учениците за различните формати на изпитните задачи. Например:

Специфичните формати на задачите при **слушане**:

- вярно/невярно/липсва информация;
- многовариантен избор;
- комбиниране;
- водене на записки;
- попълване или записване на липсваща информация;
- отговор на отворен въпрос.

Специфичните формати на задачите при **говорене**:

- монологична реч/презентация по опора;
- аргументиране мнение по изучена тема по опорна информация (прочетен текст и пр.);
- участие в разговор/дискусия по зададена ситуация и/или тема;
- учебен превод;
- работа по проект.

Специфичните формати на задачите при текстове за **четене**:

- вярно/невярно/липсва информация;
- многовариантен избор;
- комбиниране;
- реконструкция на текст;
- отговор на отворен въпрос;
- попълване на празни места в свързан текст;
- учебен превод;
- работа по проект.

Специфичните формати на задачите при **писане**:

- водене на бележки по време на беседа, лекция, презентация на позната или изучена тема;
- създаване на план или резюме на прочетен текст;
- сбит или по-подробен преразказ на чут или прочетен текст;
- попълване на документация (формуляри, анкетни карти и др.);
- съставяне на кратък автобиографичен текст по зададен модел;
- водене на лична кореспонденция (картичка, писмо, покана, имейл);
- съставяне на информативни текстове (съобщение, обява, анотация на книга или филм, доклад и др.);
- описание на човек, предмет или място;
- разказ за случка, преживяване или събитие;
- създаване на съчинение (есе) на позната/изучена тема;
- учебен превод;
- работа по проект.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

Препоръчително разпределение на часовете:

За нови знания	до 3 часа	до 10%
За упражнения	до 11 часа	до 35%
За преговор	до 11 часа	до 35%
Практически дейности / работа по проекти	до 3 часа	до 10%
За контрол и оценка	до 3 часа	до 10%

ОЦЕНЯВАНЕ

Съотношение при формиране на срочна и годишна оценка:

Текущи оценки от работа в клас, участие в групови обсъждания и дискусии	35%
Текущи оценки от домашни работи	35%
Оценки от работа по проект	10%
Оценки от контролни и класни работи	20%

ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

В този раздел се посочват примерни дейности, които могат да се реализират в класната стая или в лаборатория, както и такива, които се реализират извън училище.

Тези дейности не са свързани само с конкретна тема, а имат междупредметен характер и са насочени към придобиване на ключови компетентности, постигането на които се посочва.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще

ЧУЖДИЯТ ЕЗИК КАТО СРЕДСТВО ЗА КОМУНИКАЦИЯ

Обучението по английски език в модул “Езикови практики” цели:

- да развие езиковата, социокултурната и стратегическата компетентност на ученика като компоненти на комуникативната компетентност на английски език;
- да изгради у ученика основни умения за пълноценно и адекватно устно и писмено общуване на английския език;
- да изгражда положително отношение към изучаването на английския език и култура;
- да спомогне за осъзнаване на необходимостта от владенето на чужд език като фактор за интелектуалното израстване на учениците.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативна компетентност с акцент върху практическата насоченост на английския език;
- формиране на ценностната система на личността в интелектуален, нравствен, естетически, социален, междуличностен и поведенчески план и развиване на умения за общуване, творчески способности, независимо мислене, самостоятелно вземане на решения и поемане на отговорности.

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

Обучението в модул “Езикови практики” затвърдява, задълбочава, систематизира и надгражда усвоените знания, умения и отношения по английски език в целия втори гимназиален етап на образование (включително и от ПП), като следва следните принципи и подходи:

- организацията на материала е от лесно към трудно, от изучено към ново;
- четирите комуникативни умения се интегрират и развиват равнопоставено;
- езиковите знания се интегрират в комуникативните умения;
- родният език се използва при крайна необходимост;
- комуникативните умения постепенно се усъвършенстват чрез разнообразяване на ситуациите и прилагане на интерактивни методи на обучение;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

- ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съвпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения;
- създават се асоциативни връзки с усвоените вече знания, с изучаваното по другите предмети и с придобитите умения за учене;
- социокултурната информация за англоезичния свят е база за сравнение с българската култура и цели изграждане на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на съзнание за национална идентичност.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ВЪВЕЖДАНЕТО НА НОВИ ЗНАНИЯ

Развиваните знания и комуникативни умения за устно и писмено общуване са интегрирани и свързани с темите. Подборът на текстовите разновидности трябва да е съобразен със спецификата и целите на всяко от комуникативните умения, например:

- *за слушане - автентични или адаптирани текстове с препоръчителна дължина 250–300 думи, като съобщения, обяви, упътвания, инструкции, диалози, интервюта, новини, откъси от пиеси, филми (вкл. по радиото и телевизията) и др.;*
- *за четене – автентични или адаптирани текстове с препоръчителна дължина около 400–450 думи, като приказки, разкази, анекдоти, реклами, менюта, разписания, указания, обяви, проспекти, писма, електронни съобщения и др.;*
- *за говорене (диалогична реч) - разговор с двама или повече участници, вкл. интервю, дискусия, дебат, за обмен на информация, изразяване на мнение, емоции и отношение към събития и преживявания, договаряне на съвместна дейност и аргументиране на мнение, изразяване на съгласие или несъгласие със събеседниците си и др.;*
- *за говорене (монологична реч) - изказване (устна презентация) по предварително зададен план или по илюстративен материал; устен преразказ на кратки текстове, новини, интервюта, документални предавания; разказ за случки, събития, преживявания, впечатления, вкл. свързани с гледан филм или прочетена книга; описание на лица, места и явления и др.;*
- *за писане – оригинални, авторски текстове с препоръчителна дължина около 200–250 думи, като напр. съобщение; бележка; официално писмо, описание, разказ и др.*

При въвеждането на нови знания следва да се спазват следните изисквания:

- новият материал се въвежда в съпоставка с вече изучения, включва се в дейностите на учениците, създават се асоциативни връзки с изучаваното по другите предмети;
- обемът на новите знания да не надвишава 10% - по-скоро знанията се затвърждават, а уменията усъвършенстват;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

- лексикалните знания се обогатяват в рамките на посочения процент нови знания, като не надвишават заложеното ниво на обща комуникативна компетентност – съотв. А2 за XI клас и В1 за XII клас;
- граматичният материал се въвежда поетапно, като се прилагат индуктивен подход и връзка със знанията на учениците по роден език и особеностите на чуждия, за да се преодолее интерференцията;
- особен акцент се поставя върху функционалната употреба на езиковите знания и развиване на стратегическа компетентност у учениците.

Прилагат се различни традиционни и интерактивни форми на учебна работа:

- работа по двойки
- работа в екип
- индивидуална работа
- фронтално обучение

В хода на учебния процес се прилагат разнообразни дейности:

- симулация на типови задачи от държавните зрелостни изпити;
- самостоятелни задачи, съобразени с индивидуалните интереси на учениците;
- работа по проекти, презентации по тема;
- представяне на авторски съчинения;
- дидактически игри (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.);
- учебен превод от родния на чуждия език;
- извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на английски език или свързани с културния контекст на англоезичните страни, изложби, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.).

Използват се подходящи автентични и адаптирани материали:

- аудио- и мултимедийни материали (филми, предавания, театрални постановки, песни, аудиокниги и др.);
- печатни материали (комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.);
- системи за електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси).

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще

Европейски социален фонд

МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Изучаването на английски език в модул “Езикови практики” предоставя възможности за използване и създаване на връзки със следните предмети:

Български език и литература

- граматически категории и структури; проблеми на интерференцията; социокултурни познания, свързани с национални традиции, обичаи и ценности; литературни произведения.

Първи чужд език

- социокултурни връзки; стратегии и техники за учене на чужд език; умения за работа с речник; международна лексика.

Математика

- сравняване на стойности; логически разсъждения и изводи.

Информационни технологии

- използване на новите технологии за информация и комуникация в обучението по английски език.

История и цивилизация

- символи, празници, традиции; исторически събития; социални отношения; модели на управление, понятие за многоперспективност и многообразие на източниците на информация, работа с автентични източници на информация.

География и икономика

- политическа и географска карта на света; население; природни забележителности; икономика.

Философия

- личност и общество; личностни взаимоотношения; чувства и емоции; стратегии за защита на теза.

Биология и здравно образование

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

- здравно образование; здравословен начин на живот; хигиена; заобикаляща среда и екология; растения и животни.

Физика и астрономия

- земя и вселена; мерни единици; научни постижения и открития.

Химия и опазване на околната среда

- заобикаляща среда и екология; научни постижения и открития.

Изобразително изкуство

- техники за визуализация; наблюдателност и въображение; пространствено ориентиране; естетически вкус.

Физическо възпитание и спорт

- видове спорт, спортни игри и правила; състезателен дух, екипност; учене чрез действие, спортни постижения.

КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

Обучението по английски език в модул “Езикови практики” предоставя възможност на ученика да овладее следните ключови компетентности:

ОБЩУВАНЕ НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК – чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране, изразяване и интерпретиране на мисли, факти, мнения, чувства и отношения в устна и писмена форма в различни обществени и културни ситуации, използване на помощни материали и техника.

В процеса на обучението по английски език на ученика се предоставя възможност паралелно да развива:

КОМПЕТЕНТНОСТ ЗА ОБЩУВАНЕ НА РОДЕН ЕЗИК – чрез обогатяване на лексикалния запас и осмисляне на механизмите, регулиращи употребата на езика в речта, и чрез развиване на усет за оптимален избор на езикови форми, подходящи за конкретни контекстови условия;

ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ – чрез използване на системи за електронно обучение в часовете по английски език за развиване на информационно-комуникационни и речеви умения;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И КОМПЕТЕНТНОСТИ В ПРИРОДНИТЕ НАУКИ – чрез извършване на дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда;

УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ – чрез натрупване на знания и опит ученикът развива потребност за мотивирано учене и осъзнава необходимостта от постоянно самоусъвършенстване; осъществява пренос и прилага богат набор от стратегии за усвояване както на езици, така и на други учебни дисциплини;

ОБЩЕСТВЕНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ – чрез участие в екипни проекти и индивидуални дейности ученикът изгражда норми на поведение, формира ценностна система и гражданско самосъзнание и осмисля взаимодействието на националната културна идентичност с културите на другите народи, развива и проявява активна гражданска позиция;

КУЛТУРНА ОСЪЗНАТОСТ И УМЕНИЕ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО – чрез дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство и чрез разнообразни проекти и творчески инициативи ученикът активно участва в постановки, празници и др., посветени на България и англоезичните страни, и развива креативността си;

ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО – чрез работа в екип и поставяне на индивидуални задачи ученикът се научава да организира работата си, да спазва сроковете, да развива новаторско мислене и да приема нови идеи;

УМЕНИЕ ЗА ПОДКРЕПА ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ – чрез дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, за опазване на световното и националното културно наследство и спазване принципите на социалното равенство.